

УДК 347.73:061

DOI: 10.35432/tisb292023289505

ВЛАДНО-ГРОМАДСЬКА СПІВПРАЦЯ У СФЕРІ БЕЗПЕКИ ГРОМАД У ПІСЛЯВОЄННОМУ ВІДНОВЛЕНІ УКРАЇНИ

Дуліна Оксана Василівна

к.ю.н., доцент,

доцент кафедри публічного управління та
регіоналістики

Національний університет «Одеська політехніка»

<https://orcid.org/0000-0002-1009-558X>

Під час повномасштабного вторгнення рф на територію України зростають потреби у забезпеченні громадського порядку та особистої безпеки громадян. Кризові процеси, що відбуваються в соціально-економічному середовищі українського суспільства, а також ситуація на прифронтових і звільнених від окупації територіях призводить до ускладнення криміногенної ситуації та виникнення нових форм і способів вчинення протиправних діянь.

Гостро ця проблема відчувається і у громадах, що приймають внутрішньо переміщених осіб (ВПО). Переселенці, опинившись у нових умовах життя, часто наражаються на небезпеку. Враховуючи що значна частина з них – це жінки, підлітки та молодь, питання профілактики вчинення злочинів неповнолітніми та попередження насильницьких дій відносно дітей та жінок потребують удосконалення методів профілактичної роботи серед цих категорій ВПО.

Оскільки молодь стає резервом для дорослої та рецидивної злочинності, вжиття скоординованих заходів громадськості, громадських формувань з охорони громадського порядку і державного кордону та поліції щодо правового виховання та організованого дозвілля, засвоєння правил безпечної поведінки, більш активної пропаганди серед них здорового способу життя наразі є дуже затребуваним.

Відтак вкрай актуальною стає необхідність формування принципово нових підходів до розв'язання цієї проблеми, прийняття системних різнопланових профілактичних заходів превентивного характеру, спрямованих на усунення причин вчинення правопорушень та зменшення кількості злочинів як скоєних ВПО, так і по відношенню до них населення [3, с. 49].

В умовах воєнного стану нагальною є потреба у скоординованій, злагодженій роботі громадських організацій та поліції у підвищенні оперативності реагування на небезпечні ситуації. При цьому нові засоби та методи гарантування безпеки у громадах та в області у цілому мають обов'язково відповідати основним вимогам сьогодення – оперативно реагувати на виклики у роботі з потребами ВПО і громад, що їх приймають, сприяти соціальній реінтеграції ВПО населення [2, с. 133].

В такій ситуації перед Національною поліцією та громадськістю постало актуальне завдання пошуку та використання механізмів партнерства, при застосуванні яких у населення було би прагнення розділити зусилля у протидії злочинності, разом нести відповідальність за безпеку у громаді.

Нейтралізація зазначених загроз може бути забезпечена комплексом спільних заходів організаційного, превентивного, фінансового, просвітницького характеру Національної поліції та громадських формувань з охорони громадського порядку і державного кордону.

Оцінюючи перспективи зростання після перемоги в умовах післявоєнного відновлення України навантаження на правоохоронні органи, доцільно у громадах, що приймають ВПО, посилити співпрацю підрозділів Національної поліції не тільки з утвореннями з охорони

громадського порядку, а й з самими переселенцями та іншими вразливими групами населення [1, с. 95]. Для чого пропонується:

- на обласному рівні утворити мережу громадських формувань з охорони громадського порядку і державного кордону та створити об'єднаний штаб керівників таких громадських формувань;
- з метою вирішення місцевих проблем та викликів воєнного часу, посилення партнерства сприяти укладанню меморандуму про співпрацю між мережею ГФ та Управлінням Національної поліції в області;
- для забезпечення конституційних прав громадян, впровадження демократичних цінностей сприяти створенню при Головному управлінні національної поліції в області Координаційну раду с представників громадських організацій, розробити та ухвалити відповідне Положення;
- започаткувати інститут муніципального комісару як громадського помічника дільничного інспектора, розробити та ухвалити Положення про муніципального комісару;
- розробити та ухвалити Положення про Раду ветеранів та Молодіжну раду при управлінні національної поліції в області та сприяти їх утворенню;
- розробити проєкт Регіональної програми владно-громадської взаємодії у сфері громадської безпеки між органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, Національною поліцією та Мережею громадських формувань з охорони громадського порядку і державного кордону. Програма має сприяти розбудові дієвої мережі громадських утворень з охорони громадського порядку, підвищенню їхнього професіоналізму, розкриттю кримінальних правопорушень та профілактики їх скоєння, технічного оснащення та впровадження новітніх технологій інформаційної взаємодії за рахунок ресурсів державного бюджету та бюджетів місцевого самоврядування. Також слід внести пропозиції до відповідного розділу Стратегії розвитку області та узгодити з діючими у області програмами;
- розробити Тематичний план проведення занять з правової освіти ВПО силами мережі громадських формувань з охорони громадського порядку і державного кордону та Національної поліції. Провести заняття з правової освіти, військово-патріотичного спрямування з учнівською та студентською молоддю ВПО. Акцентувати увагу молоді на безпечне поводження з невідомими предметами, які можуть загрожувати життю та здоров'ю, включаючи тренування з надання першої медичної допомоги;
- з метою зміцнення громадянського патріотизму провести з молоддю ВПО спортивно-туристичні заходи з метою фізичного виховання та ознайомлення з історичною спадщиною регіону;
- разом з адміністраціями закладів освіти і спільно із представниками ювенальної превенції Головного управління Національної поліції в області провести тематичні виховні години для учнів переселенців, батьківські всеобучі, зустрічі з батьками учнів, які потребують особливої педагогічної уваги, де висвітлювати питання правової освіти.

Враховуючи новітні європейські демократичні тенденції управління на місцях, величезну роль у вирішенні проблем місцевого значення та визначенні векторів місцевого розвитку організацій громадянського суспільства, вважаємо за доцільне зробити акцент на трансформаційних змінах в процесі запровадження інновацій на основі державно-громадянського партнерства, які покликані ефективно представляти та захищати інтереси членів територіальних громад, зокрема – у відносинах з органами місцевого самоврядування та місцевими органами виконавчої влади.

Список літератури

1. Кайдалюк В.О. Міжнародний досвід взаємодії поліції та громадськості. Південноукраїнський правничий часопис. 2022. №1-2. С.94-98. URL: <http://www.sulj.oduvs.od.ua/archive/2022/1-2/19.pdf>
2. Сиромятнікова М.С. Взаємодія поліції з громадськістю. Сучасні проблеми правового, економічного та соціального розвитку держави. Харків, 2019. С.133-134. URL: https://univd.edu.ua/general/publishing/konf/06_12_2019/pdf/41.pdf

3. Березовський Р. Європейський досвід функціонування організацій громадянського суспільства в державно-громадянському партнерстві як основа запровадження інновацій. Матеріали ХІХ науково-практичної конференції « Актуальні проблеми європейської та євроатлантичної інтеграції України», 16 червня 2022 р., м. Дніпро. с.48-50. URL: https://ir.nmu.org.ua/bitstream/handle/123456789/163114/2022_7_Material_conference_16_06_2022-48-50.pdf?sequence=1&isAllowed=y